

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Вивчення діючих практик надання комплексних послуг сім'ям, де проживають діти/особи з інвалідністю в громаді міста Києва

Вадим Лютий, к. пед. наук, доцент,
доцент кафедри соціальної педагогіки
та соціально роботи факультету
психології, соціальної роботи та
спеціальної освіти

Практики надання комплексних послуг сім'ям, де проживають діти/особи з інвалідністю в громаді міста Києва

Партнер-замовник:
Київський міський центр соціальних служб

Група дослідників:

- О. Денисюк, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент
- В. Лютий, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент
- Т. Спіріна доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент
- С. Сапіга, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, кандидат педагогічних наук
- Л. Остролуцька, методист Київського міського центру соціальних служб, кандидат педагогічних наук
- Л. Черкашина, начальник відділу інформаційно-аналітичної роботи, заступник директора Київського міського центру соціальних служб

Актуальність дослідження

Недостатня інтегрованість сімей, у складі яких є людина з інвалідністю, в українському суспільстві, загострення їхніх проблем на фоні війни в Україні

Суперечність між потребами сімей людей з числа ВПО в комплексній соціальній підтримці та наявною пропозицією окремих соціальних послуг та засобів соціальної допомоги

Значна кількість суб'єктів соціального захисту осіб з інвалідністю та недостатня визначеність меж їхньої компетенції та характеру взаємодії між ними

Мета та завдання дослідження

Мета:

- Оцінка стану функціонування системи надання соціальних послуг сім'ям, де проживають діти/особи з інвалідністю, в м.Київ та розроблення пропозицій щодо її удосконалення

Завдання:

- Вивчення відповідності потребам отримувачів та якості надання послуг сім'ям, де проживають діти або дорослі особи з інвалідністю
- Аналіз діючої системи надання соціальних послуг сім'ям, в складі яких є людина з інвалідністю, за місцем проживання в громаді міста Києва
- Підготовка рекомендацій щодо подальшого розвитку системи міжвідомчої взаємодії за місцем проживання отримувача послуги, удосконалення соціальної роботи та системи надання соціальних послуг сім'ям, де проживають особи з інвалідністю

Аналіз системи надання соціальних послуг особам з інвалідністю та їхнім сім'ям згідно з чинними нормативними документами

Соціальний захист осіб з інвалідністю та їхніх сімей

Соціальні послуги

Освітні
послуги

Медичні
послуги

Реабілітаційні
послуги

Соціальна
допомога

Соціальні
пільги

Прості

Інформу-
вання

Консульту-
вання

Представництво інтересів

Комплексні

Профілак-
тика

Догляд

Соціальний супровід

Спеціалізовані

Соціальна адаптація

Соціальна реабілітація

Соціальна інтеграція

Підтримане проживання

Допоміжні

Натуральна допомога

Фізичний супровід

Переклад жестовою мовою

Надання транспорту

Суб'єкти системи надання соціальних послуг сім'ям, у складі яких є людина з інвалідністю

Фахівці з соціальної роботи

Центр соціальних служб

Управління соціального захисту

Територіальний центр соціального обслуговування

Центр комплексної реабілітації

Служба у справах дітей

Інклюзивно-ресурсний центр

Надавачі окремих соціальних послуг

Медичні установи

Заклади освіти

Комунальні та приватні підприємства

Неурядові організації

Теоретична модель системи надання соціальних послуг сім'ям, в складі яких є людина з інвалідністю

Емпіричне дослідження реальної практики надання соціальних послуг сім'ям, в складі яких є людина з інвалідністю

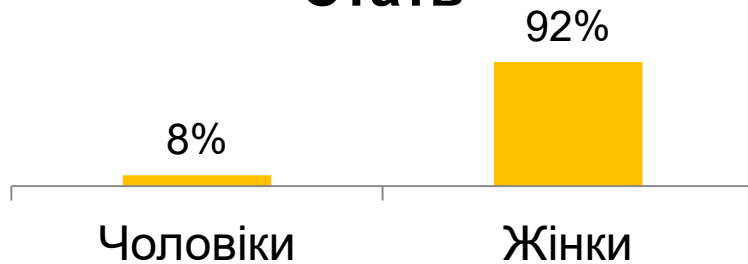

Компоненти та методи дослідження

Компонент	Методи	Вибірка	Обсяг вибірки
Опитування представників сімей, де проживає особа з інвалідністю	Телефонне опитування	Представники сімей, що отримували соціальні послуги упродовж 2022 р. в місті Києві	227 особи
Опитування фахівців соціальної роботи мережі КМЦ	Анкетування, гугл-форма	Фахівці із соціальної роботи з 9 районів міста Києва	107 осіб
Інтерв'ю з ключовими інформаторами системи надання соціальних послуг	Глибинні інтерв'ю	Ключові інформатори системи надання соціальних послуг (4 райони міста Києва)	21 особа

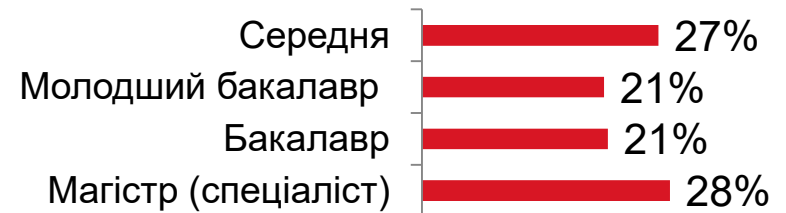
Отримувачі послуг: структура вибірки

Стать

Представник сім'ї

Освіта

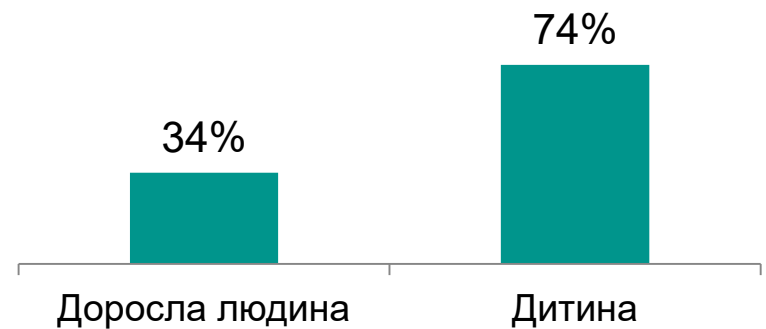

Член сім'ї з інвалідністю

Вид порушення функцій організм

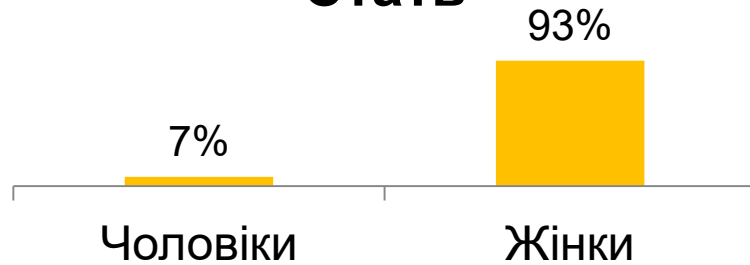
Вікова група

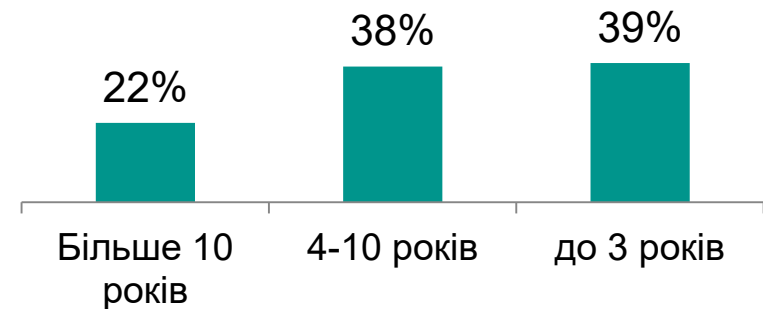
За результатами опитування отримувачів (N=227)

Фахівці: структура вибірки

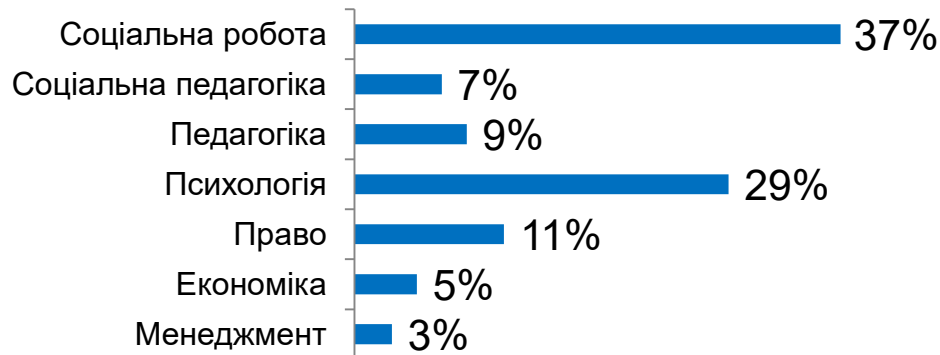
Стать

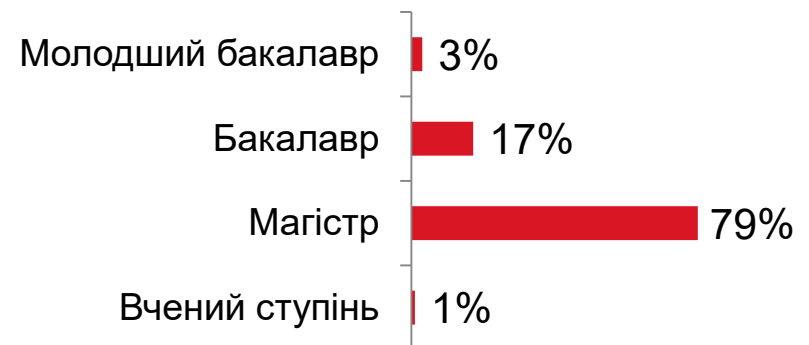
Стаж

Спеціальність

Освіта

За результатами опитування фахівців (N=107)

Ключові інформатори

- Медичні установи
- Центри соціальних служб районів
- Служби у справах дітей районів
- Центри комплексної реабілітації
- Інклюзивно-ресурсні центри
- Заклади освіти
- Неурядові організації

Проблеми та потреби сімей, в складі яких є людина з інвалідністю

Проблеми сімей осіб з інвалідністю

Скрутний матеріальний стан
Відсутність найнеобхіднішого
Недоступність необхідних реабілітаційних програм

Важкі захворювання членів сім'ї

Недоступність пільг та послуг

Ворожість оточуючих

Пригнічений психологічний стан

Неефективність реабілітації

Тривале безробіття

Недоступність об'єктів інфраструктури

Відсутній реабілітаційний простір в сім'ї

Недостатньо вільного часу

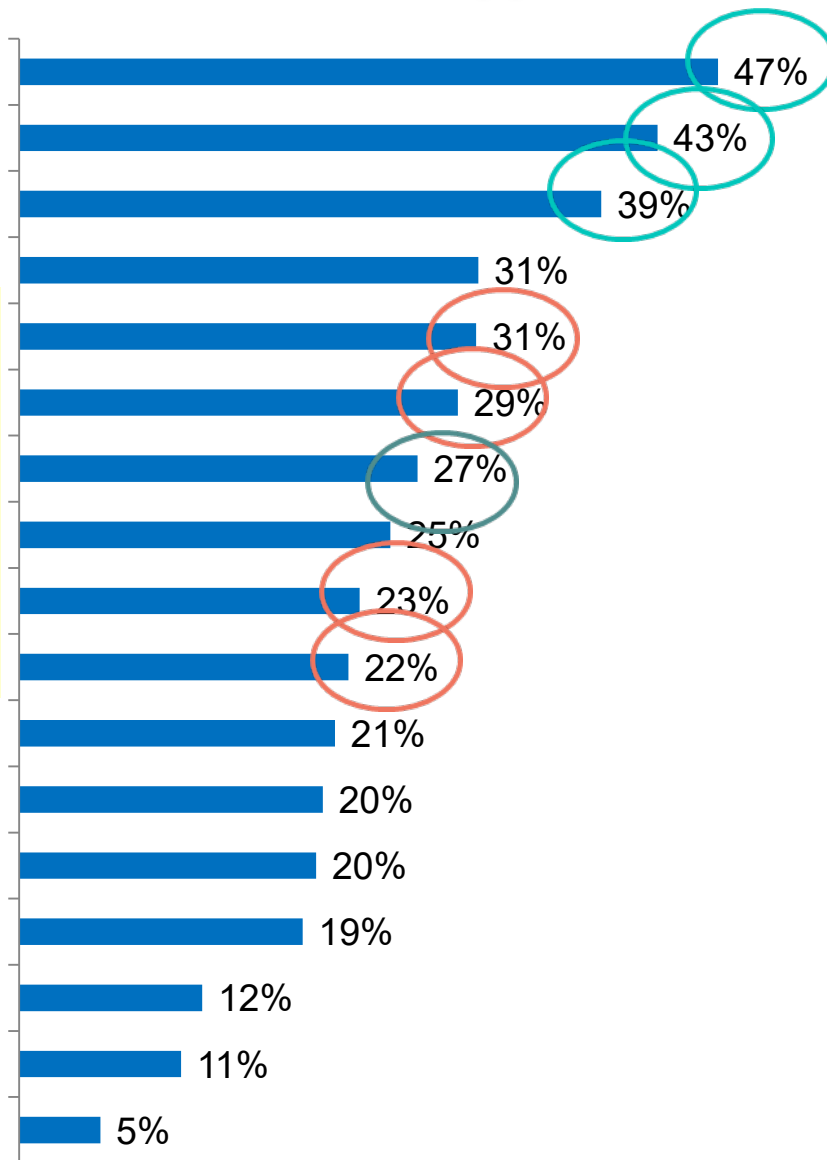
Відсутність особистого життя

Соціальна виключеність

Неприйняття діагнозу людини з інвалідністю

Тривалі конфлікти в сім'ї

Залежність члена сім'ї

За результатами опитування отримувачів (N=227)

Надання соціальних послуг сім'ям, в складі яких є людина з інвалідністю

Види соціальних послуг, що надавались

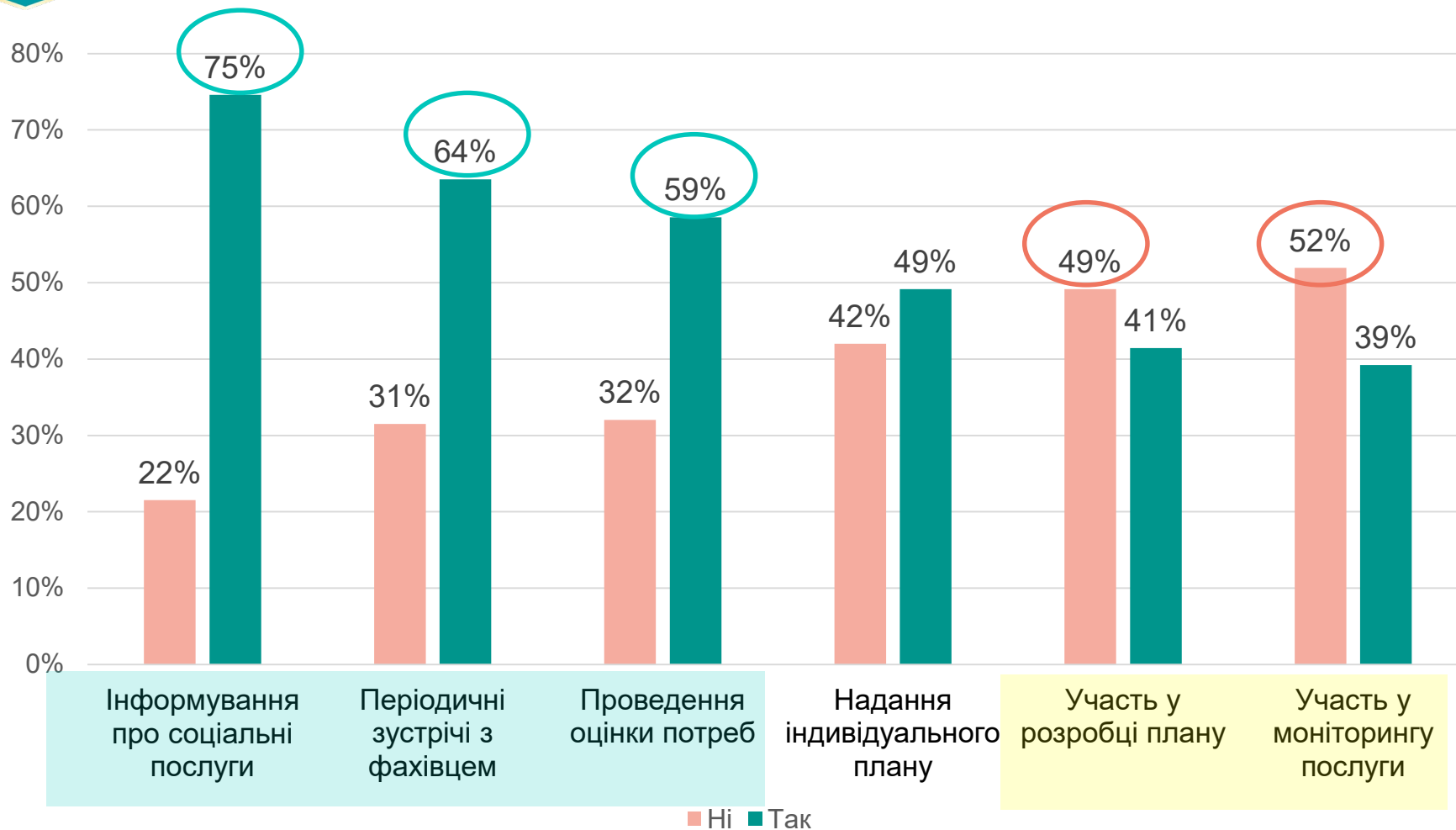
За результатами опитування фахівців (N=107)

Оцінка отримувачами якості соціальних послуг

Дотримання процедури ведення випадку

За результатами опитування отримувачів (N=227)

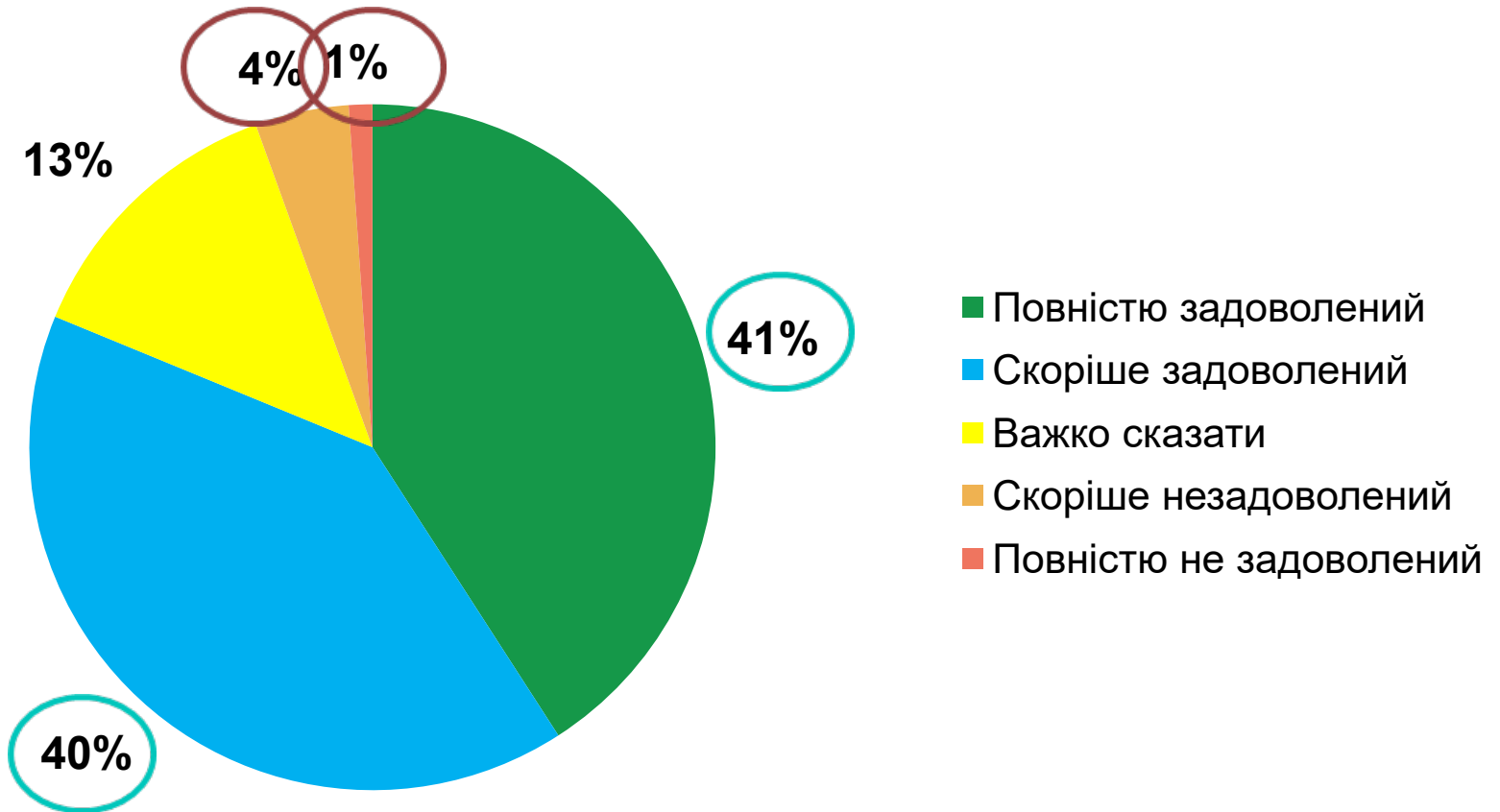
Оцінка отриманих послуг за критеріями якості

За результатами опитування отримувачів, відповіді «Так» і «Скоріше так» (N=227)

Якість соціальних послуг

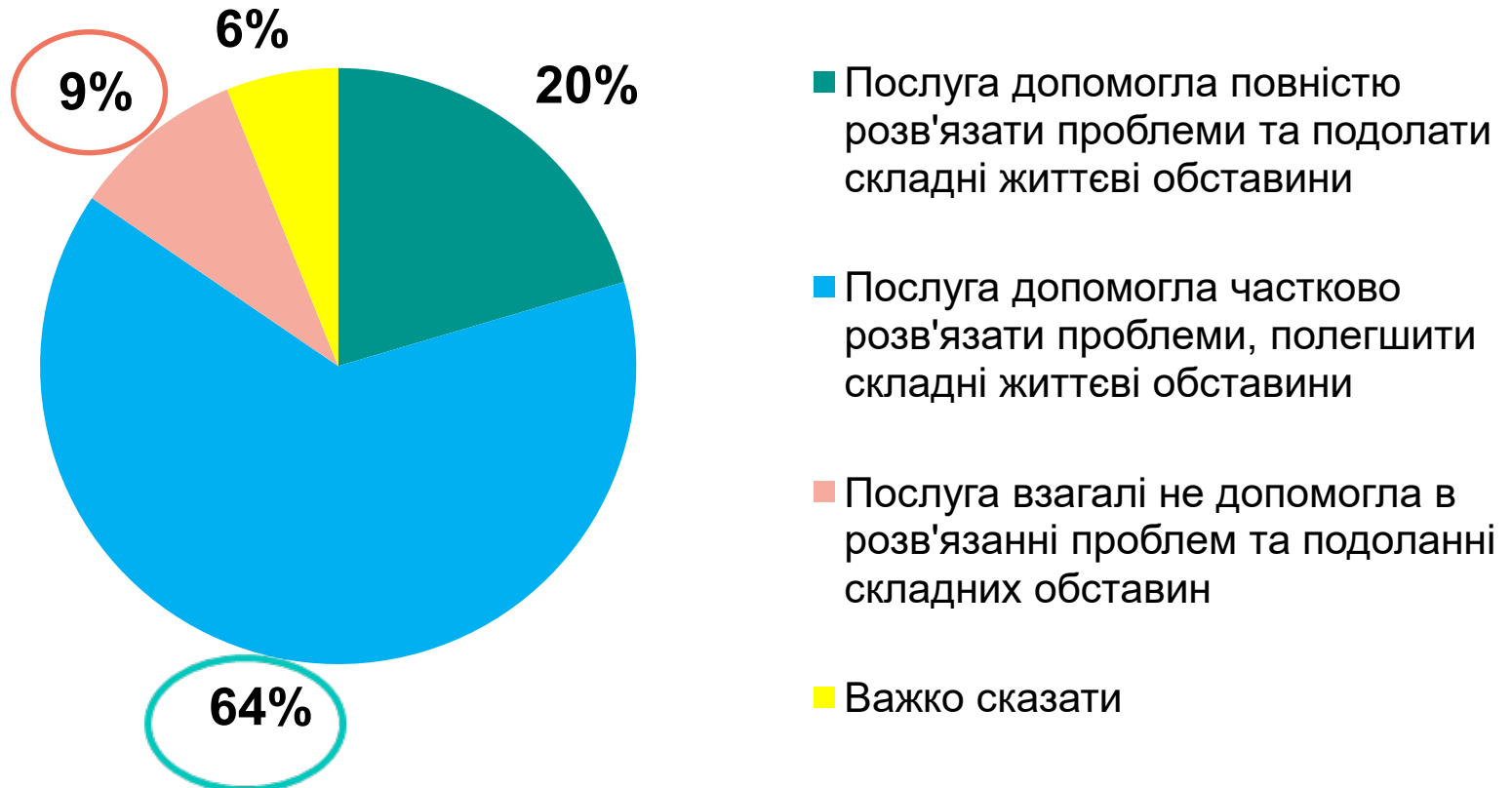
Наскільки у
цілому Ви задоволені отриманням соціальних послуг?

За результатами опитування отримувачів (N=227)

Результативність послуги

Як Ви оцінюєте загальний результат отримання ключової соціальної послуги?

За результатами опитування отримувачів (N=227)

Міжсекторальна взаємодія при наданні соціальних послуг сім'ям, в складі яких є людина з інвалідністю

Партнерство при наданні соціальних послуг

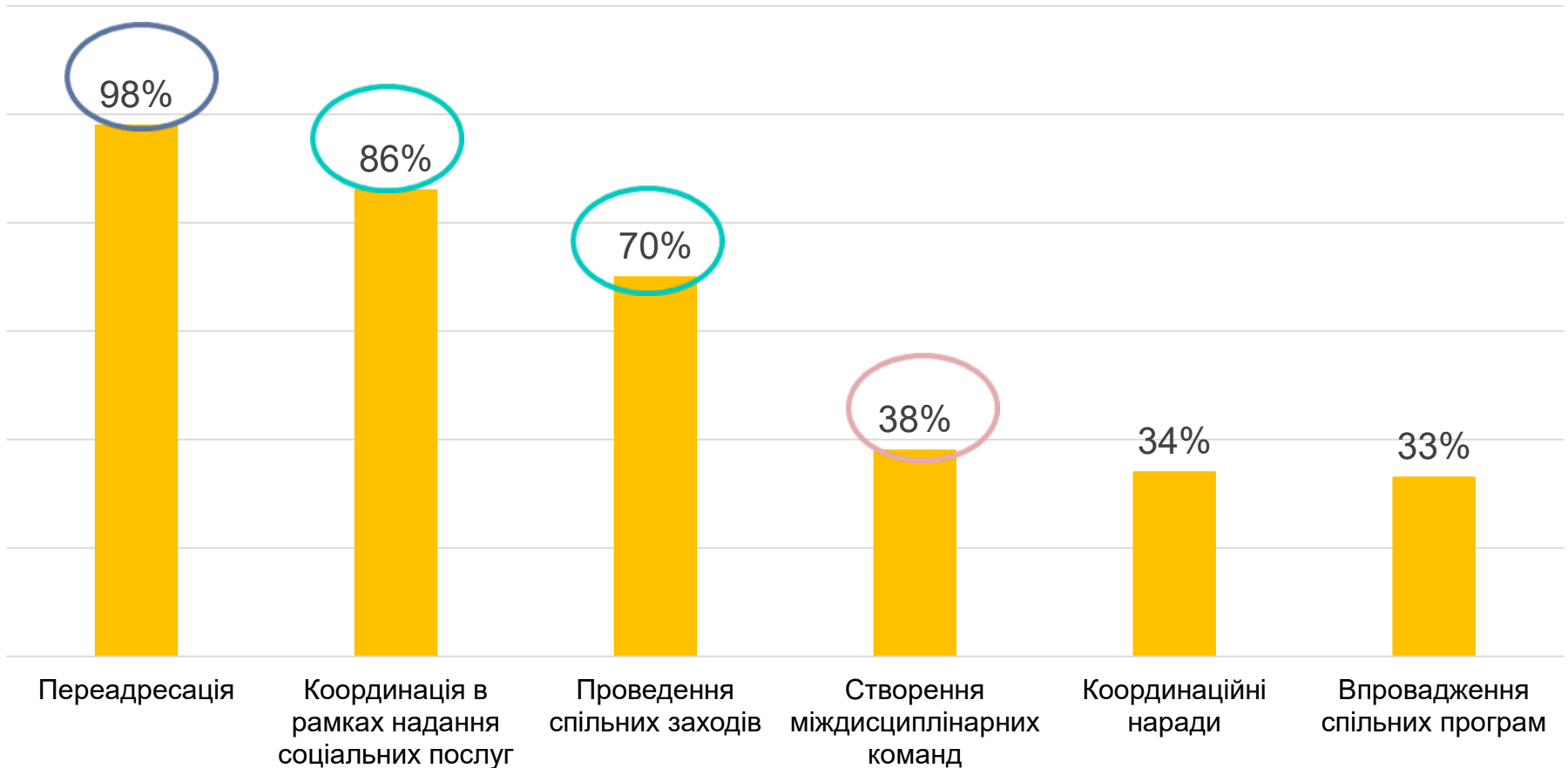
Партнерські зв'язки

За результатами опитування фахівців (N= 107)

Партнерство при наданні соціальних послуг

Форми взаємодії

За результатами опитування фахівців (N= 107)

Реальна практика взаємодії установ при наданні соціальних послуг сім'ям, в складі яких є людина з інвалідністю

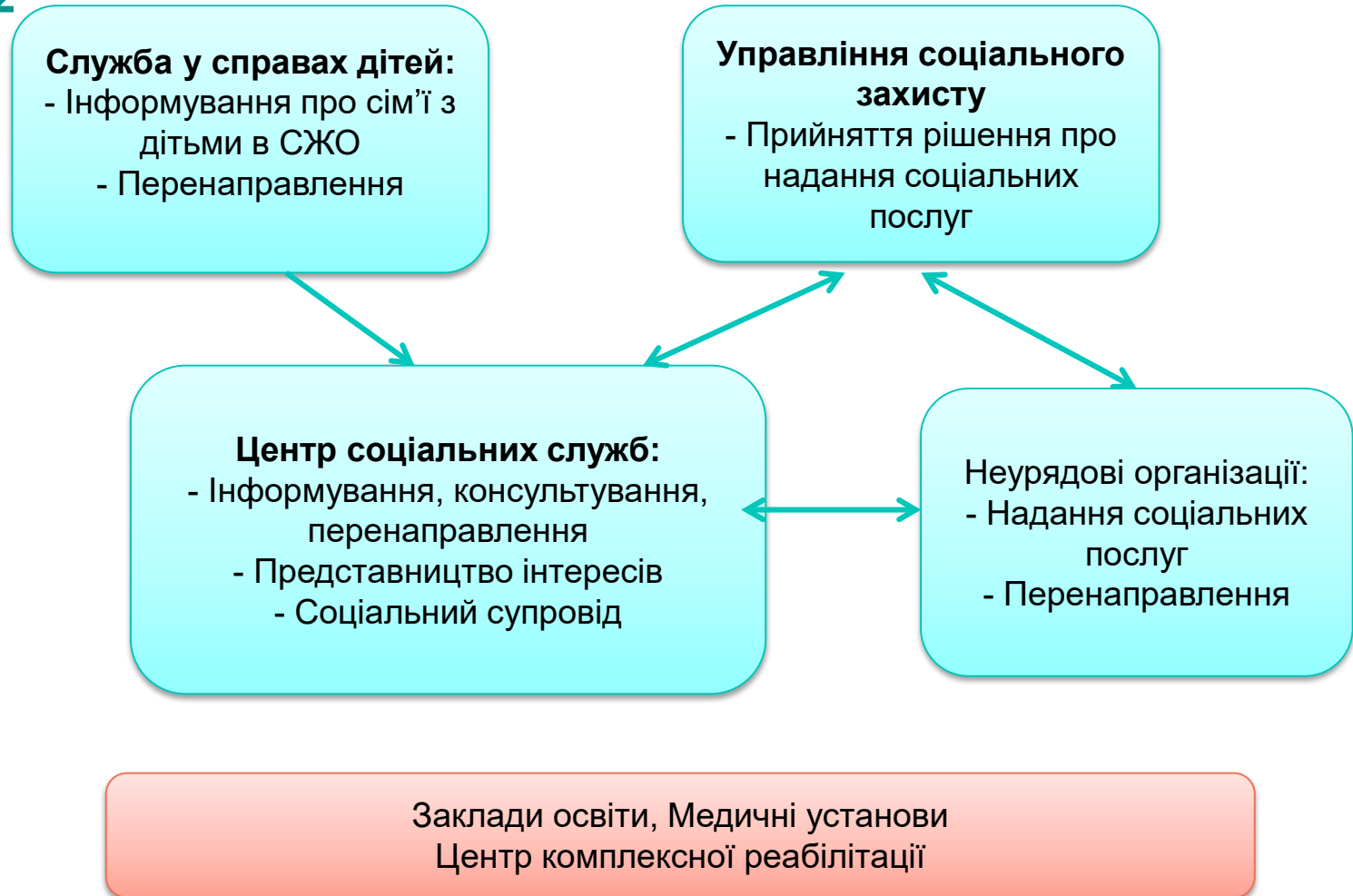
Моделі надання послуг районів Києва

Модель 1

Моделі надання послуг районів Києва

Модель 2

Моделі надання послуг районів Києва

Модель 3

Служба у справах дітей:

- Надання допомоги відповідно до власних повноважень

Управління соціального захисту

- Призначення соціальних виплат
- транспортні послуги

Центр комплексної реабілітації:

- Соціальна, психологічна та педагогічна реабілітація
- Соціально-трудова реабілітація
- Денне перебування, послуги догляду
- Раннє втручання

Центр соціальних служб:

- Надання базових соціальних послуг
- Інформування про соціальні послуги
- Навчання фахівців

Територіальний центр:

- Послуги догляду

Інклюзивно-ресурсний центр:

- Психолого-педагогічна діагностика;
- Корекційно-розвиткові послуги
- Навчання батьків

Медичні установи:

- Обстеження
- Оздоровлення та санаторно-курортне лікування

Неурядові організації

- Надання гуманітарної допомоги
- Проведення заходів

Висновки за результатами дослідження

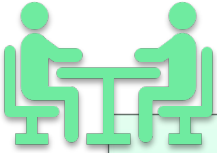
Проблеми сімей

- Матеріально-економічні труднощі
- Негативний психологічний стан та конфлікти з оточенням
- Соціальна виключеність
- Недоступністю ефективних реабілітаційних послуг

Найчастіші запити щодо соціальних послуг

- Консультування фахівців
- Психологічна підтримка

Висновки за результатами дослідження

Надання послуг:

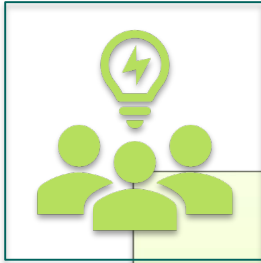
- Переважають неспеціалізовані послуги сім'ям, що перебувають у складних життєвих обставинах
- Недостатня доступність комплексних спеціалізованих послуг, що відповідають специфічним потребам отримувачів

Якість послуг:

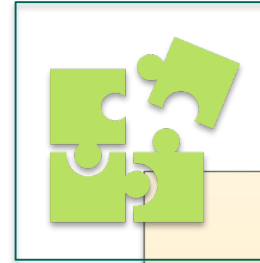
- Відповідність послуг більшості критеріїв якості
- Недостатня залученість отримувачів до оцінки потреб, планування та моніторингу якості послуги
- Проблеми сімей вирішуються частково
- Більшість отримувачів потребує продовження допомоги

Висновки за результатами дослідження

Міжсекторальна взаємодія:

- Широкий спектр організацій-надавачів послуг
- Взаємодія в форматі переадресації та загальної координації
- Міждисциплінарний підхід - в третині випадків
- Різний підхід до взаємодії між суб'єктами

Загальні проблеми системи:

- Недостатнє впровадження комплексних спеціалізованих послуг та міждисциплінарного підходу
- «Випадіння» із системи окремих суб'єктів

Рекомендації замовнику

Єдину міжсекторальну модель надання соціальних послуг сім'ям

Комплексну спеціалізовану послугу інтеграції та реінтеграції сімей, в складі яких є людина з інвалідністю

Програму підвищення кваліфікації фахівців із соціальної роботи

Програму тренінгів з формування та координації міждисциплінарної команди

Розробити та впровадити:

Презентація результатів дослідження

Рада директорів мережі центрів соціальних служб, 10.11. 2023 року, м. Київ

Присутні: 10 директорів мережі ЦСС

Впровадження результатів дослідження

Розроблення на базі
КМЦСС програми
підвищення кваліфікації
фахівців

Розроблення вибіркової
компоненти для
магістерських програм
«Соціальна робота» та
«Соціальна педагогіка»

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

Дякуємо за увагу!

